

INKLUSION AF TRANSKØNNEDE, INTERKØNNEDE OG NON-BINÆRE I DANSK FODBOLD

DANSK BOLDSPIL-UNION
EN DEL AF NOGET STØRRE

I januar 2023 nedsatte DBU's Governance- og Udviklingskomité en arbejdsgruppe, hvis formål var at afdække, hvordan man kan gøre fodbold i Danmark mere inkluderende for så vidt angår kønsidentitet.

Arbejdsgruppens virke har haft til formål at munde ud i en indstilling til DBU's bestyrelse om, hvordan man fremadrettet bør handle, når personer med anden kønsidentitet ønsker at være en del af fodboldens verden.

Arbejdsgruppe sammensætning

Arbejdsgruppen vedrørende transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk fodbold (herefter benævnt arbejdsgruppen) består af repræsentanter fra fodboldens organisationer, idrætsorganisationer og eksperter på LGBT+-området:

NAVN	TITEL
Natasha Al-Hariri (forperson)	Medlem af DBU's Governance- og Udviklingskomité og Etisk Udvalg
Dorthe Nørregaard	Direktør i Videncenter om handicap
Finn Moseholm	Formand i DBU Sjællands Disciplinærudvalg
Simone Hersleb Mathiasen	Medarbejder, DBU Lolland-Falster
Jens Christian Hansen	Formand for DBU Jylland Region 4 og medlem af DBU Jyllands bestyrelse
Christian Bigom	Formand for Pan Idræt
Lene Bengtsson	Sportslig ledelse, Silkeborg IF Q
Mads Agner Veng	Klubchef og sportschef, FA2000
Tanja Koch-Rasmussen	Administrationschef i Divisionsforeningen
Pernille Løvingreen	Konsulent i DIF Udvikling
Susanne Branner Jespersen	Sekretariatschef i LGBT+ Danmark
Fahad Saeed	Medstifter af Sabaah
Nadia Jacobsen	Bestyrelsesmedlem i Transpersoner i Danmark

DBU har administrativt bistået arbejdsgruppen i dens møderække og i udarbejdelsen af anbefalingerne.

Udviklingen af anbefalingerne

Arbejdsgruppen har holdt fire møder i alt.

Det **første møde den 24. januar 2023** blev brugt som en introduktion for gruppen, og der blev påbegyndt nogle generelle drøftelser.

Det **andet møde den 14. marts 2023** var med fokus på anbefalinger til breddefodbolden, og der var oplæg fra Claudia Krobitzch, som er diversitetsmedarbejder i det tyske fodboldforbund, DFB.

Tredje møde den 18. april 2023 var med fokus på anbefalinger til elitefodbolden. Her fik arbejdsgruppen et oplæg fra Peter Møller Christensen, der er sportsfysiolog (PhD) hos Team Danmark.

Arbejdsgruppens **fjerde møde den 30. maj 2023** blev brugt til indarbejdelse af Governance- og Udviklingskomiteens kommentarer til det foreliggende udkast og færdiggørelse af anbefalingerne.

FREMSENDELSE AF ANBEFALINGERNE

DBU's Governance- og Udviklingskomité har behandlet de endelige anbefalinger fra arbejdsgruppen i august 2023. På baggrund af komiteens skriftlige behandling er en enkelt anbefaling ændret. Det drejer sig om tilgangen til transmænds deltagelse i herreeliterækkerne. Her havde arbejdsgruppen lagt op til, at dansk fodbold skulle behandle transkønnede i eliterækkerne ens hos både herrer og kvinder, hvor en individuel vurdering skulle danne grundlag for en afgørelse. Governance- og Udviklingskomiteen ønsker i modsætning hertil at lægge sig op ad DIF's anbefaling om at åbne herreeliterækker for transmænd, og dette er derfor den anbefaling, der ses senere i denne rapport. Governance- og Udviklingskomiteen sender hermed de reviderede anbefalinger til DBU's bestyrelse, der kan sende dem i høring.

Når høringsperioden er slut, behandler Governance- og Udviklingskomiteen de indkomne høringssvar og laver herefter en endelig indstilling til DBU's bestyrelse, der kan vedtage anbefalingerne på området.

FORORD

Næsten 360.000 personer spiller fodbold i en af de mere end 1.500 fodboldklubber i Danmark. I fodboldens fællesskab forenes mennesker på tværs af sociale klasser, etnicitet, alder og køn. Og netop køn og kønsidentiteter fylder i stigende grad i vores samfund.

Det øgede fokus på flere køn er sket i takt med, at der er færre fordomme og mere frihed for den enkelte, og at der er kommet bedre mulighed for juridisk kønsskifte, udredning og behandling i sundhedsvæsenet. Tilbud som et stigende antal mennesker i Danmark gør brug af.

Udviklingen betyder, at dansk fodbold er nødt til at forholde sig til de spørgsmål, det rejser, når personer, der ikke passer ind i den binære opfattelse af mand og kvinde, eller som har skiftet køn, ønsker at være en del af fodboldens fællesskab.

I fodbolden er der ikke mange erfaringer med inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære, da antallet af sager om transpersoner i klubber er få – men stigende. Med den samfundsmæssige udvikling in mente er vi dog nødt til at spørge os selv, om fodbolden, med sin meget traditionelle og binære kønsopdelte kultur, gennem sin natur holder mennesker med andre kønsidentiteter væk, så de slet ikke har lyst til at blive en del af fællesskabet?

Tiden er kommet til, at fodbolden anerkender, at køn er mere flydende end det, som sportens traditionelle opdelinger reflekterer, og fodbolden bliver nødt til at tage stilling til, hvordan personer med andre kønsidentiteter kan føle sig mere velkomne i sporten. Det bunder i en helt grundlæggende værdi om, at fodbolden skal være inkluderende og for alle.

Samtidigt er det også vigtigt at pointere, at fodbold er en verdensomspændende industri med stort fokus på konkurrence og fairplay. Det kan være svært at forene de to fundamentale værdier om inklusion af alle og fair konkurrence, når der er tale om transkønnede, interkønnede

og non-binære personers deltagelse i sporten. Paradokset betyder, at vi er nødt til at vurdere, hvornår inklusion eller fair konkurrence vejer tungest, og derfor opstår nogle svære dilemmaer på tværs af elite og bredde, som også afspejles i disse anbefalinger til dansk fodbold.

I januar 2023 havde vi første møde i DBU's arbejdsgruppe om transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk fodbold. Nu er vi klar med vores samlede anbefalinger. Vi ser frem til at diskutere dem med resten af Fodbold-Danmark. Tiden er kommet til at åbne fodbolden for flere.

Udviklingen, som fortsat er i gang, betyder også, at disse anbefalinger ikke skal ses som endelige. Vi opfordrer DBU til at vende tilbage til temaet med jævne mellemrum og tilpasse anbefalingerne til samfundsudviklingen. Det gælder blandt andet i forhold til udviklingen omkring kønsbekræftende behandling i sundhedsvæsenet, hvor det er sandsynligt, at flere transpersoner end tidligere vil påbegynde deres transition før puberteten, hvilket vil ændre vilkårene for deres deltagelse i fodbolden.

En mangfoldig tilgang i fodbolden kommer ikke af sig selv. Vi ønsker, at fodbolden skal være for alle, og for at lykkes med forandringen, må alle tage del i forandringen. Med vores anbefalinger er kampen for øget diversitet og inklusion af flere kønsidentiteter fløjtet i gang, men den er langt fra færdigspillet. Vi har brug for at forbund, lokalunioner, klubber, frivillige, spillere og tilskuere og alle andre interessenter arbejder tæt sammen til gavn for inklusionen af transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk fodbold.

På vegne af DBU's arbejdsgruppe vedrørende transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk fodbold.

Natasha Al-Hariri
Forperson

INDLEDNING

Der har indtil nu ikke været nogen entydig holdning til eller regelsæt for transkønnede, interkønnede og non-binære personers deltagelse i dansk fodbold, hvilket har udfordret disse personers mulighed for at deltage på lige vilkår.

Arbejdsgruppen ønsker med disse anbefalinger at gøre det lettere at byde transkønnede, interkønnede og non-binære velkommen i fodboldens fællesskab. Inklusionen kræver, at DBU går forrest og hjælper lokalunioner og fodboldklubber med de spørgsmål og udfordringer, der følger af et ønske om en mere inkluderende fodboldverden på det kønsmæssige område.

Denne rapport drøfter derfor de dilemmaer, der kan opstå, når transkønnede, interkønnede og non-binære inkluderes i fodbolden, og rapporten kommer med anbefalinger til løsninger for breddefodbolden og elitefodbolden.

Anbefalingerne er for alle interessenter i dansk fodbold, som kan støtte sig hertil i arbejdet for at fremme alle kønsminoriteters deltagelse i fodbolden.

HVORFOR SKAL VI HAVE EN KØNSMÆSSIGT MANGFOLDIG FODBOLDVERDEN?

Historisk set har fodbold været udgjort af en relativt homogen gruppe bestående af det mandlige køn. Heldigvis blev fodboldens homogene natur brudt med pigernes og kvindernes indtog i fodbolden. I de kommende år skal vi sige velkommen til endnu flere i fodboldens verden ved at gøre plads til andre kønsidentiteter, så alle køn kan se sig selv i dansk fodbold.

Fodbold er Danmarks nationalsport og et blomstrende fællesskab, men fodbolden er også på nogle områder meget konservativ. Hvis udvikling ønskes, må der laves forandringer, som kan være svære at få greb om i begyndelsen. Men forandringerne er nødvendige, så endnu flere kan føle sig velkomne i fællesskabet.

Som en del af det strategiske pejlemærke "Flere medlemmer" fokuserer DBU's strategi frem mod 2025 på, at endnu flere skal spille fodbold i Danmark. Hvis vi skal lykkes med det, kræver det, at vi er åbne for alle: Fodboldens verden skal afspejle den mangfoldighed, der er i samfundet – også når det kommer til kønsidentiteter. I DBU ønsker vi at byde alle mennesker velkommen uanset deres køn eller kønsidentitet.

En gennemgribende mangfoldig tilgang til køn i fodbolden kan ikke skabes af nogle få progressive klubber og personer; det skal ske over en bred kam – både fra bunden og op og omvendt. Alle i fodbolden har en rolle at spille for at sikre, at sporten er inkluderende, og der er allerede gode eksempler på tiltag fra klubber, som kan inspirere. Men på forbundsniveau er vi nået til en række vigtige diskussioner og dilemmaer, som vi bliver nødt til at forholde os til for individets og for fællesskabets skyld.

Det helt grundlæggende dilemma i inklusionen af for eksempel transkønnede i fodbolden handler om, at vi på den ene side gerne vil være åbne og inkludere alle, så de fuldstændig på egne præmisser føler sig velkomne i fodbolden. På den anden side ønsker vi at værne om den fair konkurrence i alle rækker.

Når en transkønnet, non-binær eller interkønnet gerne vil være en del af fodbolden stiller det os i dag i mange dilemmaer:

- Hvilket hold skal vedkommende være på?
- Hvad vil det betyde for styrkeforholdet og konkurrencen på holdet?
- Er der omklædnings- og badeforhold, der skal tages højde for?
- Hvordan sikrer vi, at personen tages godt imod på det nye hold, og hvordan sikrer vi en stærk holdånd og fællesskab for alle?
- Hvordan tackler vi skellet mellem bredde- og elitefodbold?
- Hvis vedkommende skal kunne spille elitefodbold, hvilke regler skal så være gældende, for at det er fair?

I DIF's rapport fra 2022 beskriver de forholdet mellem dilemmaerne således:

"Når man står i sådanne dilemmafyldte valg-situationer, er man derfor nødt til at træffe et valg om, hvad der betyder mest for ens værdisæt og holdninger. Dilemmaer er grundlæggende karakteriseret ved, at man ikke kan indtage en position, hvor man tilgodeser begge ender af spektret. Man må derfor vurdere, hvor langt man vil gå i bestræbelserne på at sikre inklusion. I forskellige situationer vil nogle principper rangere højere end andre, som så må søges opfyldt på anden vis eller under det overordnede princip."¹

I sporten er den uforudsigelige og fair konkurrence vigtig både for interessen fra tilskuere og for motivationen hos den enkelte deltager. Derfor er det konkurrencemæssige dilemma vigtigt – også i breddefodbolden. Det må ikke negligeres, men det skal afvejes, hvorvidt en enkelt spillers deltagelse ødelægger den fair konkurrence for alle, eller om hensynet til, at alle skal føle sig velkomne i fodbolden, trods alt skal veje tungest i breddefodbolden, når vi gerne vil have, at den skal være for alle.

1. DIF's rapport "Inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære i idrætten" side 12

HVORFOR ER DET VIGTIGT AT TAGE STILLING TIL INKLUSION AF FORSKELLIGE KØNSIDENTITETER I DANSK FODBOLD?

I nyere undersøgelser anslås det, at mellem 0,5 og 2 % af befolkningen, har en kønsidentitet, som er anderledes, end det køn de blev tildelt ved fødslen². Dette svarer cirka til mellem 30.000 og 120.000 personer i Danmark.

Gennem de senere år er opfattelsen af køn ændret markant. Samtidig er det tydeligt, at inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære personer håndteres forskelligt på tværs af landegrænser og idrætter.

DBU har ikke tal på, hvor mange transkønnede, interkønnede og non-binære, der gerne vil være en del af dansk fodbold, men der dukker jævnligt historier op fra klubber, som ikke ved, hvordan de skal forholde sig, når et medlem ikke identificerer sig som det køn, vedkommende blev tildelt ved fødslen.

Nogle af de barrierer, man først møder, er, hvilket hold vedkommende kan spille på. Der kan være barrierer i, at holdkammeraterne ikke ved, hvordan de skal forholde sig. Der kan være barrierer i forhold til brugen af omklædningsrum, og der kan være udfordringer i forhold til at komme med ud og spille kampe. Som reglerne er i dag, vil det være ulovligt for en transkønnet pige/kvinde at spille med i pige-/kvinderækkerne selv på laveste niveau.

I breddefodbolden er der i det Fælles Turningsreglement åbnet for, at ciskønnede piger kan spille med hos drengene i børne- og ungdomsfodbolden.

I Jylland og på Fyn er der desuden truffet beslutning om, at kvinder også kan spille med i hererækkerne på seniorniveau, men det går ikke den anden vej, så hverken ciskønnede mænd eller transkvinder kan spille med i kvinderækkerne.

Internationalt set har FIFA ikke lavet retningslinjer for fodboldens verden siden 2011, og gør her brug af en case-by-case-tilgang til godkendelse af transkønnedes adgang til elitefodbold for det køn, de identificerer sig med. IOC har lavet et framework i 2021 med fokus på fair konkurrence, inklusion og non-diskrimination, der skal hjælpe de enkelte sportsgrene til at udvikle kriterier for, hvordan og i hvilket omfang transkønnede, interkønnede og non-binære kan inkluderes i den enkelte sportsgren.

I Danmark har Danmarks Idrætsforbund i 2022 udarbejdet en række anbefalinger vedrørende transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk idræt. Af anbefalingerne fremgår det, at specialforbundene snarest bør iværksætte processer, som udstikker retningslinjer for, hvordan man forholder sig til transkønnede mm. indenfor netop den idræt.

Derfor bør DBU udarbejde sine egne retningslinjer og anbefalinger på området, da dette vil åbne fodbolden for alle, der ønsker at deltage. Derudover har retningslinjerne til formål at skabe klarhed for klubber over hele landet, og yderligere vise at fodbolden tager sit samfundsansvar alvorligt og skaber rammerne for at bevæge, samle og begejstre alle, som ønsker det.

DBU ønsker at hjælpe de seks lokalunioner og mere end 1.500 fodboldklubber med 120.000 frivillige ledere og trænere, så de ved, hvad de skal gøre, når en person med en særlig kønsidentitet gerne vil være en del af fodboldens fællesskab. I dag har vi ingen vejledning eller løsninger. Det skal vi lave om på hurtigst muligt.

VI SKAL HANDLE, SÅ ALLE KAN FÅ EN PLADS I FODBOLDEN

Generelt mangler der forskning i transkønnede, interkønnede og non-binæres deltagelse i idrætten, men en undersøgelse, som Kulturministeriet udgav tilbage i 2020³, giver os værdifuld viden om deres oplevelser af deltagelsen i idrættslivet i Danmark.

Her svarede cirka en tredjedel af de adspurgte transkønnede og/eller non-binære personer, at de i lav grad eller slet ikke føler sig inkluderet i idrættens sociale fællesskab.

"Oplevelser af eksklusion bunder blandt andet i diskriminerende sprog og fordomme samt udfordringer med at føle sig tryk og velkommen i omklædningssituationer. Dette medfører i nogle tilfælde, at LGBTI+ personer melder sig ud af sportsforeninger eller oplever frygt for at være åben omkring sin seksualitet, kønsidentitet eller variationer i kønskarakteristika."⁴

I rapporten beskrives det også, hvordan halvdelen af de transkønnede og/eller non-binære respondenter i undersøgelsen møder antagelser om, at deres evner i sport er særligt gode eller særligt dårlige grundet deres kønsidentitet.

"Disse fordomme beskrives af interviewpersoner som ubehagelige og ekskluderende, uanset om de indebærer negative eller positive forventninger til sportslige præstationer. Endvidere eksisterer stereotype forestillinger om, hvilke sportsgrene, der er særligt 'feminine' og 'maskuline'"⁵

Derudover skriver Kulturministeriet i sin rapport:

"På et helt grundlæggende og praktisk plan har transpersoner, non-binære og nogle interkønnede problemer med at dyrke sport som det køn, de identificerer sig som. Nogle oplever at blive nægtet adgang til et hold, fordi deres juridiske køn ikke stemmer overens med deres kønsidentitet. Dette kan være særligt udtalt i konkurrencesituationer. Problemet er dels, at der ikke findes tydelige og meningsfulde retningslinjer, hvormed transpersoner og interkønnede oplever, at der bliver taget stilling til deres deltagelse fra hold til hold og fra konkurrence til konkurrence."

Fodbold har traditionelt været en mandsdomineret sport. Med tiden er der lavet kvinde- og

3. "Udfordringer & barrierer blandt LGBTI+-personer i idrætsforeninger", KUM, 2020

4. "Udfordringer & barrierer blandt LGBTI+-personer i idrætsforeninger", KUM, 2020, side 8

5. "Udfordringer & barrierer blandt LGBTI+-personer i idrætsforeninger", KUM, 2020, side 9

pigerækker for at give kvinderne en plads i sporten. Det, samt den relativt store niveaumæssige forskel blandt pige-/kvindefodboldspillere og drenge-/herrefodboldspillere, har skabt en meget markant binær kønsopdeling i sporten, hvilket er særligt udfordrende for personer, der enten har en non-binær kønsidentitet eller ikke identificerer sig som det køn, de blev tildelt ved fødslen.

En passage i de nuværende turneringsregler lyder "Herre Senior er alene for herrer og spillere skal være fyldt 16 år på spilledagen. Kvinde Senior er alene for kvinder og spillere skal være fyldt 15 år på spilledagen. Rækker for Senior skal angives med "Herre/Kvinde" samt "Serie" og "pulje nr." Lokalunionens højeste seniorrække såvel som Pokalturneringer kan navngives særskilt, - dog skal "Herre" henholdsvis "Kvinde" være indeholdt i navnet."

Her ses den meget tydelige binære opdeling, og noget så basalt som formuleringer som disse kan risikere at bevirke, at transkønnede, interkønnede eller non-binære personer har svært ved at være en del af fodboldens fællesskab.

Når vi i fodbolden arbejder så meget med binære kategorier og italesættelsen af dem, er det ekstra vigtigt, at vi er meget tydelige omkring, at alle kønsidentiteter er velkomne, og det er vigtigt, at vi tager stilling til, hvordan vi bedst muligt inkluderer forskellige kønsidentiteter i fællesskaberne. Det er netop dette, som anbefalinger her har til formål.

Vi ved ikke hvilke potentialer og talenter, vi i øjeblikket går glip af i fodbolden, fordi reglerne er, som de er. Det kan være få eller mange, men vi ved det ikke, fordi en del mennesker slet ikke kan se sig selv i fodbolden, som den er nu. Det vil vi gerne lave om på.

Som frivillig og træner er der rigtig mange spørgsmål og dilemmaer, man skal håndtere, når mennesker med andre kønsidentiteter skal inkluderes i klubben og på holdet. Spørgsmålene og dilemmaerne omkring kønsidentitet kræver, at man er klædt godt på til at kunne navigere og agere på en hensigtsmæssig måde.

OM ANBEFALINGERNE

Målgruppen for anbefalingerne er:

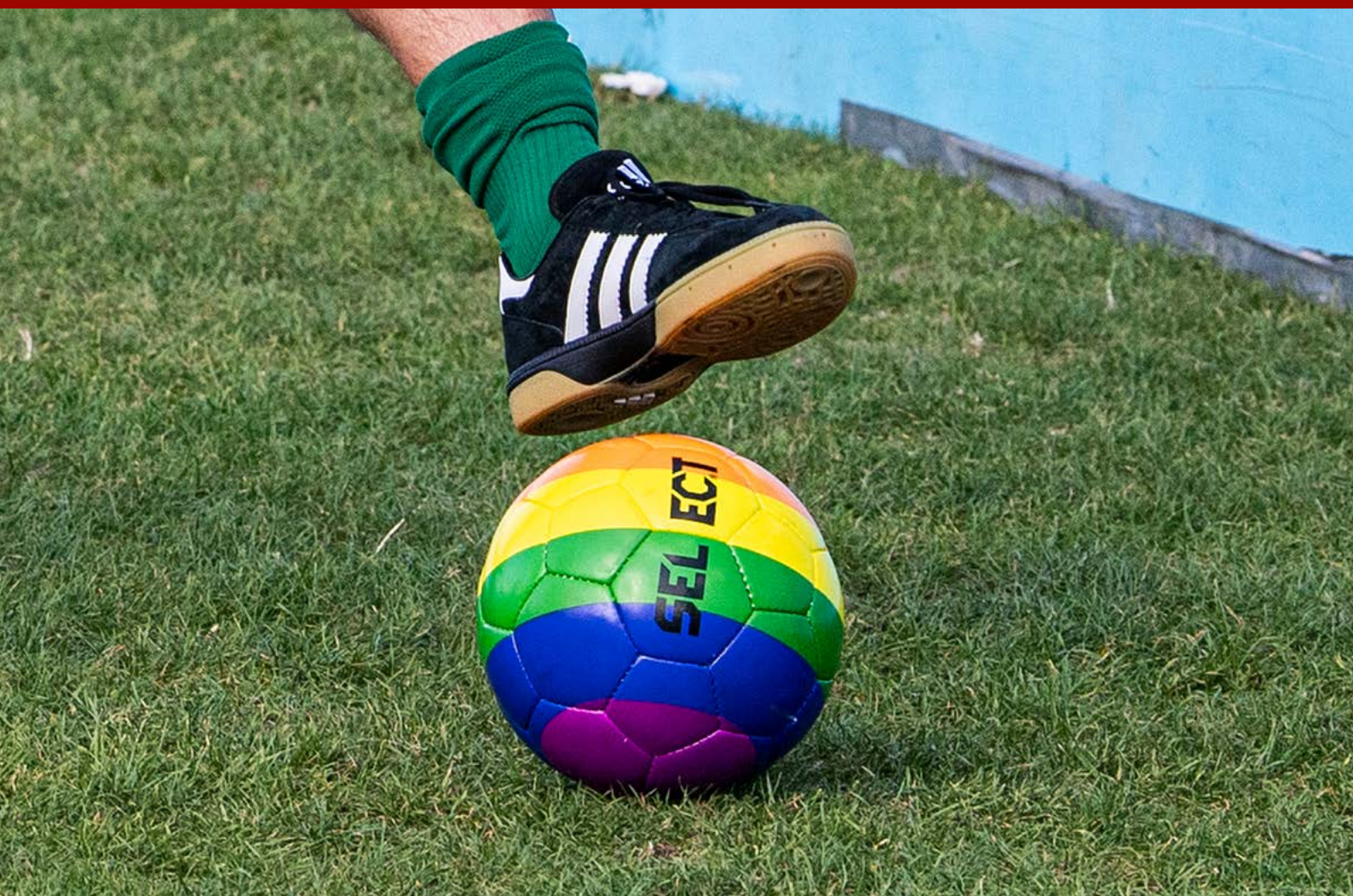
- DBU, lokalunionerne, Divisionsforeningen og Kvindedivisionsforeningen
- Frivillige ledere og trænere på alle niveauer
- Personale ansat i fodboldklubber landet over
- Dommere, officials mv.

Anbefalingerne og fokuset på området kan også hjælpe udøvere og medlemmer med at forstå deres rolle i arbejdet med at sikre en mangfoldig og inkluderende fodboldverden.

Nedenfor indledes der med nogle generelle anbefalinger til dansk fodbold, hvorefter der er specifikke anbefalinger til håndteringen af transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk breddefodbold og dansk elitefodbold.

Grænsen mellem elite og bredde er, at elite defineres som:

- Fra 3. division og op hos Herre Senior
- Fra 2. division og op hos Kvinde Senior
- U15 Liga, U17-Liga og division samt U19-Liga og division hos drengene
- U16 pige DM og U18 pige DM (Fra sommeren 2023 træder en ny DBU turneringsstruktur i kraft for ungdomspigefodbolden – herefter vil det gælde, at eliten går fra U16 Divisionen og op samt U19 Divisionen og op)

ANBEFALINGER TIL DANSK FODBOLD

Strukturel investering for øget diversitet

- Vi ønsker reelle forandringer, og derfor skal arbejdet med diversitet og inklusion prioriteres med strukturelle og strategiske investeringer.
- Der bør derfor først og fremmest ske en strategisk investering i ressourcer i DBU's administration på diversitets- og inklusionsområdet. Dette inkluderer naturligvis området for transkønnede, interkønnede og non-binære. Den øgede investering i diversitetsområdet er en forudsætning for, at inklusionen i dansk fodbold kan styrkes, både bredt set og snævert i forhold til inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære. Det kan blandt andet være i form af ansættelse af en diversitetsmedarbejder i første omgang på nationalt plan i DBU's administration. Senere også meget gerne på lokalunionsplan. Denne eller disse medarbejdere skal naturligvis arbejde bredt med diversitet i dansk fodbold, hvorunder arbejdet med at inkludere forskellige kønsidentiteter er et delement.

- Formidlingen og opbakningen til lokalunioner, Divisionsforeningen, Kvindedivisionsforeningen og klubber er vigtig. Man skal ikke stå alene med at skabe forandringen, og dette vil en dedikeret medarbejderressource kunne hjælpe med.
- En af de opgaver, som en diversitetsmedarbejder også kunne løfte, er at afholde løbende møder med lokalunionerne og klubberne for at øge kendskabet til diversitetsarbejdet og inklusionen overalt i dansk fodbold.
- Der skal være en tydelig proces og organisering, så klubber og lokalunioner altid ved, hvor de kan få hjælp til øget inklusion af minoriteter.

Lav inklusionspolitik

- Overalt i dansk fodbold skal det være tydeligt, at vi prioriterer arbejdet med inklusion, og her er klubbernes tilgang vigtig for medlemmernes opfattelse af, hvor inkluderende fodboldens verden er.
- Alle klubber opfordres til at udarbejde en inklusionspolitik. DBU og/eller lokalunionerne opfordres til at lave en skabelon, som klubberne kan benytte i deres arbejde, og samtidigt hjælpe med at facilitere dialogen om emnet i klubbernes bestyrelser og blandt medlemmer.

Arbejd med holdprotokoller

- Alle medlemmer skal opleve et fællesskab og sammenhold på deres fodboldhold og -årgang, da det er essentielt for den gode fodboldoplevelse.
- Klubber opfordres til at arbejde med "holdprotokoller", som har fokus på inklusion og trivsel på det enkelte fodboldhold. Se inspiration her. Idéen med holdprotokoller er at forpligte medlemmer i klubben, så de med egne ord får beskrevet, hvordan man skal behandle hinanden. Holdprotokollen skal ikke dikteres ovenfra, men skabes på hver enkelt årgang i en klub. På den måde får medlemmerne snakket om og reflekteret over, hvordan de ønsker at være overfor hinanden. Arbejdet kan laves i større eller mindre omfang, men inspiration fra foregangsclubber er vigtig.

Tilføj diversitetsmodul til træneruddannelsen

- Træneren er nøglen til de gode fodboldoplevelser, og alle trænere bør føle sig godt klædt på til at kunne inkludere alle.
- Der bør tilføjes et modul, der handler om diversitet, inklusion og mangfoldighed på forskellige niveauer i træneruddannelsessystemet. Det kunne være på UEFA C1-træneruddannelsen og/eller som refresh-modul for at opretholde sin trænerlicens. I forvejen findes der allerede et modul på DBU's træneruddannelse niveau B2, som handler om mangfoldighed og inklusion, men det bør undersøges, om dette også skal inkluderes på et tidligere niveau i træneruddannelsen.

Gør stadionoplevelsen mere inkluderende

- Alle skal kunne gå til fodbold som tilskuer og føle sig tryk og inkluderet.
- DBU bør arbejde på at gøre stadionoplevelsen, når landsholdene spiller, mere inkluderende. Det kan for eksempel gøres som i Tyskland, hvor man lader den enkelte tilskuer vælge selv, hvem de helst vil kropsvisiteres af. Derudover kan der laves kønsneutrale toiletter på stadions og skilte, der ikke kun er binære. Samme opfordring lyder til Divisionsforeningens og Kvindedivisionsforeningens klubber i forbindelse med deres kampe, hvilket er et arbejde, der delvist er taget hul på.

Læg pres på for internationale regler

- Internationale regler på området er afgørende.
- DBU bør forpligte sig til at lægge pres på FIFA og UEFA, så der udarbejdes egentlige regler og retningslinjer på området for transkønnede, interkønnede og non-binære i elite- og breddefodbold.

Støt ny forskning

- Viden er afgørende for at kunne agere bedst muligt, og udarbejdelsen af disse anbefalinger har vist, at der er brug for mere viden på området, så vi kan inkludere flest muligt på den bedste mulige måde i sporten.
- DBU bør – eventuelt i samarbejde med andre relevante aktører og organisationer – forpligte sig til at støtte ny forskning økonomisk, så der kan laves brugbare studier om transkønnede, interkønnede og non-binære i sport.

ANBEFALINGER TIL DANSK BREDEFODBOLD

Det bærende princip for nedenstående anbefalinger i breddefodbolden er inklusion af alle, hvilket er helt på linje med DIF's råd nummer fire og fem i deres rapport.

Formålet er, at alle skal føle sig velkomne i fodboldens fællesskab og have adgang til at spille. Det skal være enhvers rettighed, at man kan tilmelde sig fodbold for det køn, man identificerer sig som. Det vil dog til enhver tid være op til træneren at bestemme, hvem – uanset køn – der skal starte inde i kampene.

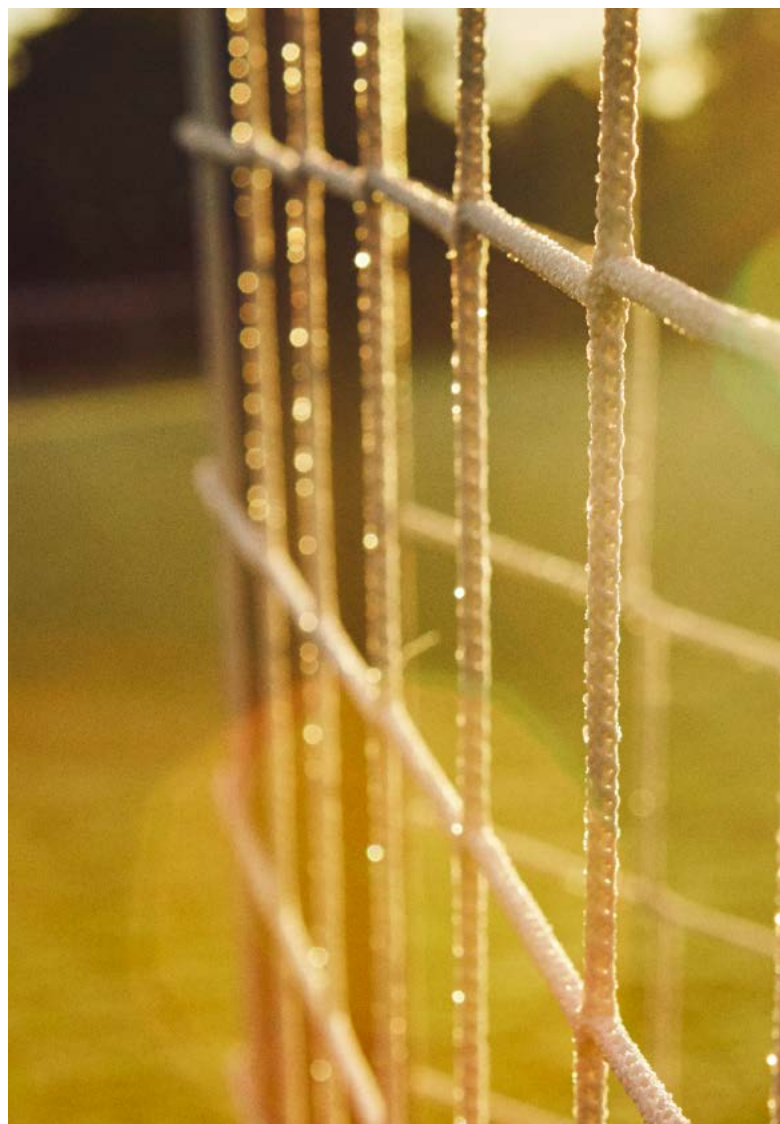
Tilknyt tillidsperson

- Formålet er at hjælpe inklusionen på vej og sikre den bedst mulige proces.
- Der bør i alle lokalunioner tilknyttes en tillidsperson med stor viden om LGBT+-forhold, som sammen med den nationale diversitetsmedarbejder med sæde i DBU's administration kan bruges som ekspert og hjælpe med inklusion lokalt. En tæt kontakt mellem den lokale tillidsperson og nationale diversitetsmedarbejder vil være essentiel for inklusionen af transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk breddefodbold.
  - Flere lokalunioner kan godt dele samme tillidsperson, og tillidspersonen kan være en nuværende ansat. Det forventes ikke, at der er tale om mange timers arbejde på årsbasis.

Selvidentifikation skal være afgørende

- Vi ønsker, at fodbold skal være for alle, og hvis alle får mulighed for at deltage der, hvor de selv føler sig hjemmehørende, vil inklusionen kunne styrkes.
- I al breddefodbold (det vil sige al fodbold uden for licenssystemet) bør selvidentifikation være udslagsgivende for, hvilken kategori en spiller kan deltage i. Enhver person ved bedst selv, hvor man hører til, og hvordan man identificerer sig. Dette princip er gennemført i tysk breddefodbold siden sæsonen 2022/2023, og arbejdsgruppen er blevet meget inspireret af den tyske tilgang.
  - I breddefodbolden foreslår vi, at en transkønnet, interkønnet eller non-binær person selv kan vælge, hvilket køn vedkommende spiller med hos.

- Hvis en transkønnet, interkønnet eller non-binær person ønsker at spille sammen med det modsatte køn af, hvad vedkommende er tildelt ved fødslen, skal vedkommende sættes i kontakt med tillidspersonen hos den givne lokalunion.
- Tillidspersonen går i dialog med spilleren og efter afklaring af selvidentifikation og ønsket kønskategori hjælper tillidspersonen med at skifte spillerens spillerpas, så vedkommende kan spille med i den ønskede kategori. I tillidspersonens virke er der naturligt en vurdering af spillerens ønske, så tillidspersonen er garanteret for, at den inkluderende regel ikke bliver misbrugt.

Mulighed for valg af flere køns kategorier ved indmeldelse

- Allerede ved indmeldelsen ønsker vi at gøre det tydeligt, at alle kønsidentiteter er velkomne i dansk fodbold.
- Når man indmeldes som spiller, skal det være muligt at vælge "pige/kvinde", "dreng/mand", "anden kønsidentitet" eller "non-binær". Kategoriseringen skal på sigt være i overensstemmelse med måden at kategorisere på i DIF og DGI, da kategorierne har relation til klubbernes indberetning af medlemstal. Hvis DIF og DGI ikke giver mulighed for dette i det centrale medlemsregister på tværs af idrætter, skal DBU gå i dialog med disse organisationer for at skabe mulighed for flere tilmeldingskategorier. Ved indmeldelse som "anden kønsidentitet" eller "non-binær" opfordres lokalunionen til at kontakte spilleren/klubben for at høre, om spilleren har brug for hjælp fra den tilknyttede tillidsperson.
  - DIF skriver i deres rapport fra 2022: Der findes ingen opgørelser over, hvor mange transkønnede, interkønnede og non-binære der dyrker idræt i Danmark. Når der registreres medlemmer i danske idrætsforeninger, opgøres dette således kun i binære køn. Det er således en særskilt problemstilling for DIF-idrætten at ændre denne medlemsopgørelse, så interkønnede og non-binære personer i højere grad kan identificere sig selv i datagrundlaget for idrætsaktive medlemmer i foreningsidrætten i Danmark.⁶
  - Ved medlemstalsopgørelsen for 2022 var der dog tilføjet muligheden "andet", men det skal vurderes, hvordan kategoriseringen gøres mest hensigtsmæssig i fremtiden.

Vær opmærksomme angående omklædningsfaciliteter

- Omklædningsituationen kan være udfordrende for personer med anden kønsidentitet, og det er vigtigt, at der tages hånd om de mulige udfordringer, så omklædningsituationen ikke spænder ben for inklusionen.
- Alle parter opfordres til at søge pragmatiske løsninger på omklædningsfaciliteter, som kan tilfredsstille forskellige omklædningsbehov og øge transkønnede, interkønnede og non-binæres følelse af at være velkommen i fællesskabet i omklædningsrummet. Det kan fx gøres ved at give mulighed for at klæde om bag et forhæng eller andet. Denne anbefaling er vigtigt, da det i Kulturministeriets undersøgelse blev pointeret, at:

"For transpersoner, nonbinære og interkønnede er udfordringerne særligt knyttede til omklædningsfaciliteter, der ikke tager hensyn til personer, der falder uden for den binære køns- og kropsoptagelse. Mange oplever stirren eller frygt for at blive begloet. Over halvdelen af disse respondentgrupper har oplevet ikke at have adgang til et omklædningsrum, og størstedelen oplever ubehag ved de mand/kvinde-opdelte omklædningsrum. Blandt de 153 transpersoner i surveyen, der dyrker sport, er der sågar 14%, der har oplevet, at andre var voldelige imod dem."⁷

6. Kopieret fra DIF's rapport "Inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære i idrætten"

7. "Udfordringer & barrierer blandt LGBTI+-personer i idrætsforeninger", KUM, 2020, side 9

ANBEFALINGER TIL DANSK ELITEFODBOLD

Det bærende princip for anbefalingerne til elitefodbolden er fair konkurrence. Der er taget udgangspunkt i forskning⁸, der viser, at den krop, der har gennemgået en mandlig pubertet, har potentielle fordele i fodbolden fremfor den krop der har gennemgået en kvindelig pubertet. Disse fordele ser i forskningen ud til at kunne reduceres via hormonbehandling for transkvinder over en årrække men ikke fjerne fordelene helt.

Brug personspecifik tilgang i kvindeelitefodbolden

- Der opfordres til, at man ser på hver enkelt person i et forsøg på at inkludere transkønnede kvinder og non-binære i kvindeelitefodbolden.
- Ud fra princippet om fair konkurrence kan det være nyttigt at skelne mellem transkvinder og transmænd. Hvor det sjældent vil udgøre et fair play-problem, at en transmand spiller på et eliteherrehold, kan det ødelægge den fair konkurrence, hvis transkønnede kvinder med udgangspunkt i selvidentifikation deltager i de kvindelige eliterækker. Derfor foreslås det, at der skal gøres brug af en personspecifik tilgang i kvindeelitefodbolden.
  - En arbejdsgruppe nedsat af DBU's Fodboldmedicinske Udvalg skal fastsætte grænseværdier for biologiske data for den eventuelle deltagelse af transpersoner og non-binære i hormonbehandling i kvindeeliterækkerne. For eksempel kan der lægges vægt på, om en transkønnet kvinde har gennemgået trin i en mandlig pubertet eller ej forud for påbegyndelsen af vedkommendes hormonbehandling og transition.
  - Ved eventuel tilladelse af transpersoner og non-binære i hormonbehandling i kvindeeliterækkerne på baggrund af en personspecifik beslutning, vil der sandsynligvis fortsat være et problem i forhold til international deltagelse, da de nuværende internationale regler ikke

tillader transkønnede at deltage i internationale turneringer. Arbejdet med inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære i dansk fodbold kan dog ses som en anledning til at lægge et politisk pres på FIFA og UEFA for at ændre deres regler, så de nationale forbund bedre kan agere som beskrevet i de generelle anbefalinger ovenfor.

- Det bemærkes endvidere, at FIFA baserer sine regler på en case-by-case tilgang⁹, ligesom en lang række europæiske fodboldforbund, der har retningslinjer for transkønnede i breddefodbolden, lærer sig op ad FIFA's metode i elitefodbolden som følge af den manglende specificerede regulering. Samme tilgang anbefales hermed i kvindeelitefodbolden.

8. Se bl.a. "Physiology of sport and exercise" af Larry Kenney, Jack H. Wilmore & David L. Costill

9. Gender Verification_INHALT_E F S D.indd (fifa.com)

Tillad transmænd i herreelitefodbolden

- Modsat transkvinder i kvindeelitefodbolden vil transmænd i herreelitefodbolden ikke udgøre nogen konkurrencemæssig fordel. Transmænd bør derfor automatisk have mulighed for at spille i herreelitefodbolden.
  - Dette læner sig desuden op ad DIF's anbefaling #3 i sin rapport om transkønnede, interkønnede og non-binære.
  - Det bemærkes, at herreelitefodbolden ved automatisk inklusion af transmænd kan støde på udfordringer ift. internationale forpligtelser. DBU bør derfor forpligte sig til at arbejde politisk for at skabe de nødvendige ændringer, der kan sikre denne inklusion internationalt.
  - Derfor anbefales det, at DBU senest inden sommeren 2024 udarbejder en analyse af og plan for, hvordan den automatiske inklusion af transmænd i elitefodbolden kan fungere i praksis.

Fødselsattest er afgørende for interkønnede og non-binære uden hormonbehandling

- Det anbefales, at det afgørende for interkønnede og non-binære, der ikke er i hormonbehandling, i elitefodbold er, hvilket køn der står på vedkommendes fødselsattest.

Indfør nyt licenskrav om inklusionsmodul

- Vi ønsker, at det overalt i dansk fodbold er tydeligt, at vi prioriterer arbejdet med inklusion, og her er også eliteklubbernes tilgang vigtig.
- Det anbefales, at der indføres et licenskrav om, at klubber skal gennemføre et inklusionsmodul for eksempel for ledere og trænere. Dette skal ske for at sætte fokus på generel inklusion og diversitet i dansk fodbold.

VIGTIGE DEFINITIONER

Vi forventer ikke, at den overvejende del af de personer, der arbejder med fodbolden på enten frivilligt eller professionelt plan, har nogen detailviden om forskellige kønsidentiteter. Derfor præsenterer vi her en række vigtige definitioner, så vi alle får et fælles sprog i samtalen. Definitionerne er taget direkte fra denne "[ordbog](#)" på [LGBT+ Danmarks hjemmeside](#).

Det er vigtigt at være opmærksom på, at definitioner af forskellige kønsidentiteter ikke er en gensidigt udelukkende og statisk opgave. Det er nødvendigt for alle at orientere sig i begreberne og benytte disse på en hensynsfuld og anerkendende måde. Desuden bør der fra alles side være en forståelse for, at begreberne for mange vil være nye, men at alle forsøger at gøre sit bedste for at tale på en hensynsfuld måde.

ORDBOG

Transkønnet

Fællesbetegnelse om personer, hvis kønsidentitet i større eller mindre grad ikke er i overensstemmelse med det køn, de blev tildelt ved fødslen. Som transkønnet kan din kønsidentitet både være binær eller nonbinær, hvilket vil sige, at transkønnede kan have mange forskellige kønsidentiteter, men at det fælles er, at det ikke er det køn, de blev tildelt ved fødslen. At være transkønnet har ikke noget med seksuel orientering at gøre, transkønnede kan have en hvilken som helst seksuel orientering og romantisk orientering.

Non-binær

At være nonbinær er en kønsidentitet, som betegner personer, der ikke identificerer sig som mand eller kvinde, som er de to binære køn i det binære kønssystem, og dermed heller ikke det køn, de blev tildelt ved fødslen. I stedet er nonbinære en blanding af dem, hverken eller, eller noget helt tredje, men det er ret individuelt, hvordan nonbinære oplever deres køn. Fælles er dog at det ikke ligger inden for det traditionelle binære kønssystem og dermed har en ikke-binær kønsidentitet. Fordi nonbinære ikke har det køn, de blev tildelt ved fødslen, befinder de sig på transspektrret, hvor også transkønnede og kønsdiverse befinder sig. Samtidig kan nonbinær også bruges som en samlebetegnelse for de kønsidentiteter, som ikke ligger inden for samfundets snævre opdeling i to binære køn; mand og kvinde. Nogle nonbinære oplever, ligesom transpersoner, kønsdysfori omkring deres køns karakteristika og vælger at modtage forskellige former for kønsbekræftende behandling, andre gør ikke. Om man modtager behandling eller ej har ikke betydning for, om man kan være nonbinær, det centrale er den enkeltes oplevelser og behov.

Interkøn

Bruges som betegner for en persons køn, hvis personen har medfødt variation i fysiske køns karakteristika. Defineres af FN som: En interkønnet person er født med kønsanatomi, reproduktive organer og/eller kromosommønstre, som ikke passer med den typiske definition af hunkøn og hankøn. Dette kan være observerbart ved fødslen eller kan blive det senere i

livet. En interkønnet person kan identificere sig som hankøn, hunkøn eller ingen af delene. Interkøn omhandler hverken seksuel orientering eller kønsidentitet: Interkønnede personer oplever det samme omfang af seksuelle orienteringer og kønsidentiteter, som ikke-interkønnede personer. Omkring 1 ud af 100 har medfødte variationer i fysiske køns karakteristika, og en del af disse er op gennem tiden blevet behandlet for dette som nyfødte uden selv at kunne give samtykke, men det er heldigvis ved at ændre sig.

Kønsidentitet

Betegner det eller de køn, en person identificerer sig med og er. Det er ens vedholdende indre og individuelle opfattelse af ens køn. Det køn, du identificerer dig som, kan være et andet køn end det, du blev tildelt ved fødslen, således at du er transkønnet, nonbinær, kønsdivers eller noget fjerde. Hvis din kønsidentitet stemmer overens med det køn, du blev tildelt ved fødslen, så er du derimod ciskønnet.

Ciskønnet

Person, hvis oplevede køn og kønsudtryk svarer overens med det køn, personen blev tildelt ved fødslen. Personens kønsidentitet er dermed ciskønnet. Mange vil samtidig leve op til de sociale forventninger, der er knyttet til deres køn, mens nogle vil forholde sig kritisk til disse forventninger. Transkønnede, kønsdiverse og nonbinæres køn stemmer ikke (helt) overens med deres tildelte køn og vil derfor ikke betegnes som ciskønnede.

LGBT+

LGBT+ er en betegnelse som dækker over personer, der bryder med normerne for køn og/eller seksualitet og/eller romantisk tiltrækning. Bogstaverne står for L: lesbisk/lesbisk, G: gay/bøsse el. homoseksuel, B: bisexual/biseksuel, T: transgender/transkønnet og + står for de andre måder, hvorpå man kan have en anden seksualitet eller romantisk orientering end heteroseksuelle og/eller en anden kønsidentitet end ciskønnet, som ikke er omfattet af bogstaverne i LGBT. Alle orienteringerne og kønsidentiteterne indgår samlet i kampen for mere diversitet, ligestilling, inklusion og rettigheder til alle LGBT+ personer.